15-тақырып. Портфолио – білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау құралы

Жоспары:

- 1. Портфолио ерекшеліктері.
- 2. Eportfolio электрондық портфолио.
- 3. AutoPlay Media Studio бағдарламасының мүмкіндіктері.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Бузаубакова К.Д., Амирова А.С., Маковецкая А.А. Цифрлы педагогика: Окулык. – Тараз: «ИП «Бейсенбекова Ә.Ж.», 2022. – 314 б.

2. <u>http://edunews.kz/lentnews/1093-azastanda-bilimland-platformasyny-</u> cifrly-blm-beru-resurstary-tegn-olzhetmd-boldy.html

3. Мейрамбек Ә., Тоқпанов Е.А., Билибаева Ж.Т., Мухитдинова Р.А. Методы использования современных электронных образовательных ресурсов для контроля результатов знаний, полученных учащимися по естественнонаучному предмету в условиях дистанционного обучения //Материалы Республиканской конференции посвященной 1150-летию великого мыслителя Востока «Второго учителя мира», Абу Насыра Аль-Фараби. –Алматы, 2020. – С.117 – 122.

4. Танабаева А.М., Жексембаева Р.Ж. Роль технологий: создание электронных учебных курсов с помощью открытой платформы Moodle для дистанционной формы обучения и как поддержка очной формы обучения в преподавании информатики и других дисциплин//«Жаңа элемдегі жастар және ғылым» Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары, 7-8 сәуір, 2-бөлім. -Талдықорған, 2016.-314-317 б.

5. Цифрлы білім ресурстарын жасау платформалары. <u>https://melimde.com/cifrli-bilim-resurstarin-jasau-platformalari.html</u>

6. Электронды портфолионың теориялық негіздемесі <u>https://melimde.com/elektrondi-portfolioni-teoriyali-negizdemesi-elektrondi-</u> <u>portfo.html https://bilimdiler.kz/ustaz/161-malm-portfoliosyny-rylymy.html</u>

7. Электрондыпортфолиожасаупрограммасы.http://vkmonline.com/blogs/post/984559

8. Google Sites қосымшасында электрондық портфолио құру. <u>https://212.154.226.147/uploads/850814400612/f616a5954792530.pdf</u>

1. Портфолио ерекшеліктері

Жоғары оқу орындарындағы дәстүрлі бағалау жүйесінің елеулі кемшіліктерінің қатарында студенттердің психологиялық мүмкіндіктерін ескермеу, толық еместік шектеулер бар. Бұл, әсіресе, дәстүрлі әдістермен жұмысты бағалау тиімсіз болатын білім алушыларға қатысты. Осыған байланысты жаңа білім беру мақсаттары мен құндылықтарына жауап беретін бағалаудың заманауи нысандарын әзірлеу және білім беру тәжірибесіне енгізу дұрыс болады. Портфолио шетелде кеңінен қолданылады, оны қолдану аясы үнемі кеңейіп келеді: бастауыштан жоғары білімге және еңбек нарығына дейін.

Портфолио әдісі (итальян тілінен енген: portfolio – «portfolio», ағылшынша – құжаттарға арналған папка) – оқу және кәсіптік қызмет нәтижелерін шынайы бағалау әдісіне негізделген заманауи білім беру технологиясы.

Бағалау құралы ретіндегі портфолио технологиясы мұғалімнің оқушының үлгерімін, кездескен қиындықтарын және оларды жеңу жолдарын бағалауды ұйымдастыру жүйесі. Бұл жағдайда өзін-өзі бағалауға ерекше рөл беріледі. Портфолио сонымен қатар оқушының өзін-өзі ұйымдастыру, өзін-өзі тануы, өзін-өзі бағалау, өзін-өзі дамыту және өзін-өзі таныстыру құралы болып табылады деп дәлелдеуге болады.

Портфолионың мақсаты – оқушының даму нәтижелерін, оның күшжігерін, әр саладағы үлгерімі мен жетістіктерін жинақтау, жүйелеу және есепке алу, оның қабілеттерін, қызығушылықтарын, бейімділіктерін, тапсырманы орындаудағы білімдері мен дағдыларын жан-жақты көрсету.

1-суретте портфолио ерекшеліктері ашылды.

Диагностикалык	 Белгілі бір уақыт аралығындағы өзгерістер мен өсуді түсіреді
Мақсат қою	• Оқу мақсаттарын қолдайды
Ақпараттық	 Орындалған жұмыстың барлық ауқымын ашады
Бағалау	 Қабілет пен дағдылардың ауқымын көрсетеді
Мотивациялық	 Оқушылардың, мұғалімдердің және ата- аналардың нәтижелерін көтермелейді

Сурет 1 – Портфолио ерекшеліктері

Заманауи ақпараттық технологияларды пайдалануға негізделген жаңа портфолио нысандары – «электрондық портфолио», сондай-ақ жаңа білім беру мақсаттарына бағытталған нысандар – «құзыреттілік пен біліктілік паспорты» белсенді түрде қолданылуда.

Портфолио түрлері 2-суретте көрсетілді.

Портфолио сертификатталған жетістіктердің, ең маңызды жұмыстар мен оларға шолулардың таңдауы ретінде университетте келесі түрлерге ие:

1) жеке (студенттің, аспиранттың, ЖОО бітірушінің портфолиосы);

2) топтық (білім беру студенттік тобының портфолиосы (кафедраның, факультеттің, мамандықтың, университеттің портфолиосы);

3) кәсіби (жоғары оқу орнының оқытушысы, әкімшілік қызметкері портфолиосы).

Сурет 2– Портфолио түрлері

Оқу процесінде портфолиоларды пайдалану технологиясын ұйымдастыру маңызды педагогикалық міндет болып табылады. Бұл технология 4 негізгі кезеңнен тұрады (3-сурет).

Бірінші кезең			
Портфолионы іске қосу	Екінші кезең Портфолионы нақты құру	Ушінші кезең Портфолио презентациясы	Төртінші кезең Портфолионы бағалау

Сурет 3 – Портфолионы пайдалану технологиясы

Портфолио дизайнына қойылатын жалпы талаптар:

- білім алушының жеке басын және қызығушылықтарын көрсететін шығармашылықпен жасалған мұқабаның болуы;

- анық тұжырымдалған мазмұнның болуы (бет нөмірлері және т.б.);
- мазмұнның бөлімдерге сәйкестігі;

- портфолиоға енгізілген әрбір тарауға жазбаша кіріспе (білім алушы неліктен осы тақырыппен жұмыс істеуге шешім қабылдағанын түсіндіреді және осыған байланысты өз ойлары мен сезімдерін сипаттайды);

- білім алушының өз портфолиосын бағалау;

- білім алушының қызығушылықтары, қажеттіліктері мен өзін-өзі бағалауы негізінде тұжырымдалған оқу мақсаттарының тізімі.

Портфолионың негізгі элементтері 1-кестеде берілген.

Бөлімдер				
Портрет	Коллектор	Жұмыс	Жетістіктер	
		материалдары		
Өзіңізді және	Білім	Білім	Алға қойған	
«Қатынастарыңызды»	алушының	алушының	мақсат пен	
«Портфолио»	жұмыста	өзіндік	міндетке	
тақырыбымен	пайдаланатын	жұмысын	сәйкес білім	
сипаттау, мақсат қою.	материалдары,	тапсырма	алушының	
Жинақталған	оқулықтар,	бойынша	жетістіктерін	
әлеуметтік	қосымша	топтастыру	көрсету	
тәжірибені,	әдебиеттер			
қызығушылықты,	тізімі, басқа			
мақсатты және т.б.	білім			
көрсететін	алушылардың			
материалдар	жұмыс үлгілері,			
	басқа ақпарат			
	көздері			

Кесте 1 – Портфолио құрылымы

Емтихан нәтижелерімен қатар білім алушы рейтингінің құрамдас бөлігі болып табылатын жеке жиынтық бағалау бола отырып, портфолионы пайдалану келесі нәтижелерді ынталандырады:

- Оқу процесінің сапасын және оның жан-жақтылығын арттыру.

- Оқу және өздігінен білім алу мүмкіндіктерін кеңейту.

- Жобаға қатысушылардың жеке портфолиоларын электронды өнім түрінде толтыру.

- Білім алушылар мен оқытушылардың БАҚ құзыреттілігін және ақпараттық мәдениетін дамыту.

- Білім алушының ынтасын, әлеуметтік белсенділігін арттыру.

2. Eportfolio – электрондық портфолио

Мұғалім педагогикалық процестің субъектісі ретінде оның қызметін жаңа педагогикалық құндылықтарға қайта бағдарлауды талап ететін кез келген мектептегі қайта құрулардың басты кейіпкері болып табылады. Бұл педагогтардың кәсіби шеберлігін арттыру жұмысындағы негізгі мәселелердің бірі – зерттеушілік мәдениетті қалыптастыруды көрсетеді.

Оқыту әрқашан тәсілдер мен әдістердің күрделі жиынтығы ретінде қарастырылды. Оқу-тәрбие процесінде мұғалім мен оқушының өзара әрекеті шеберлік пен өнерден тұрады, сондықтан мұғалім еңбегін аттестациялау әдістерін анықтау өте маңызды.

Шетелде мұғалімдерді кәсіби аттестациялаудың соңғы жетістіктерінің бірі электронды портфолио (электрондық портфолио, электронды портфолио, ЭП) деп аталады. Мұндай портфолио стандартталған тестілеуге қарағанда екі ерекше артықшылық береді. Біріншіден, ЭП мұғалімге өз жұмысын бағалау процесін басқаруға мүмкіндік беретін бюрократиялық бақылау үлгісінен гөрі шығармашылық болып табылады. Екіншіден, мұғалімдер портфолио дайындау үдерісін көп уақытты қажет ететінін тапса да, олар ЭП дайындауға жұмсалған уақыт кәсіби дамудың баға жетпес тәжірибесін бере алатынын мойындайды.

ЭП-ның негізгі құрамдас бөліктері педагогикалық іс-әрекетті құжаттау талдау болып өзінін кәсіби жұмысын табылады. Мұғалім және портфолиосында мұғалімнің білімін, іскерлігін және тәжірибесін көрсететін сабақтар мен сыныптан тыс жұмыстардың әдістемелік әзірлемелері, көрнекі және үлестірмелі материалдар, бақылау жұмыстары, есептер мен рефераттар бар. Әрбір құжат мұғалімнің түсініктемелерімен қоса беріледі. Рефлексиялық ойлау процесінде мұғалім идеяларды нақты ұғымдарға айналдыра отырып, өз жұмысының күшті және объективті әлсіз жақтарын көрсетеді. ЭП құрудың негізгі міндеті – оқытудың нәтижелерін түсінуге және одан әрі кәсіби даму мақсаттарын анықтауға қатыстыру. Бұл ойлы практикті тәрбиелеу қағидасына сәйкес келеді.

Мұғалім ЭП жинауды өзінің кәсіби өмірбаянының әртүрлі деңгейлерінен бастай алады– студенттік кезеңнен бастап кәсіби маман болғанға дейін. Портфолио әдетте оқытудың орталық компоненттері, соның ішінде жоспарлау, оқу стратегиялары, бақылау, сыныпты ұйымдастыру, ата-ана тәрбиесі және кәсіби дамудың айналасында ұйымдастырылады.

Сонымен, ЭП – бұл белгілі бір түрде ұйымдастырылған кәсіби жұмыс үлгілерінің жинағы. Бұл топтаманың ерекшеліктері:

- белгілі бір мақсаты бар;

- белгілі бір аудиторияға арналған;

- портфолионың негізгі мазмұнын құрайтын кәсіби жұмыс үлгілерін қамтиды;

- өзінің кәсіби жұмысына талдаулар мен ой толғаулардан тұрады.

ЭП жетістіктер деңгейін бастапқы бағалау, аралық және қорытынды бақылау функцияларын орындай алады. Шетелдік қабылданған классификациялардың біріне сәйкес мұғалімнің кәсіби портфолиосының бірнеше түрін бөлуге болады:

- даму портфолиосы (дамытушы) – белгілі бір уақыт аралығындағы жұмыстағы ілгерілеушілік пен тәжірибенің жинақталуын бағалау үшін жұмысқа орналасу барысында жинақталады;

- есеп беру портфолиосы (өнім) - жоба бойынша жұмыс аяқталғаннан кейін белгілі бір нәтижеге қол жеткізуді көрсетеді;

- демонстрациялық портфолио (витрина) – мұғалімнің үздік жұмыстарының жинағы. Жұмысқа орналасу немесе кәсіби конкурсқа қатысу кезінде түйіндеме дайындау үшін қолданылады.

ЭП-ның үш түрі де өз жұмысын өзін-өзі бағалайтын құжаттардың мақсатты топтамасын білдіреді. Айырмашылық бұл жинақтардың мақсаты мен ұйымдастырылуында. Мысалы, дамыту портфолиосының мақсаты мұғалімнің дағдыларын дамытудағы прогресті көрсету болып табылады. Есеп беру портфолиосы нақты педагогикалық стратегияны қолдануды көрсетеді. Демонстрациялық портфолио мұғалімнің тәжірибесі мен кәсіби жетістіктерін көрсетуге бағытталған.

Қазақстандық білім беруді ақпараттандыру үшін мұғалімдерге арналған eportfolio.kz eportfolio порталы әзірленді. ЭП қағаздағы дәстүрлі нұсқамен cалыстырғанда келесі артықшылықтарға ие: материалдың үлкен көлемі, интерактивтілігі, онлайн қолжетімділікті қамтамасыз ету, оның ішінде қашықтан қол жеткізу. Портфолионы электронды түрде құру мәтіндерді, графиканы, аудио- және бейнекірістірулерді пайдалану арқылы визуалды түрде кәсіби қызмет үлгілерін сақтауға, өңдеуге және көрсетуге мүмкіндік береді. Сызықтық құрылымы бар баспа портфолиоларынан айырмашылығы, ЭП электронды түрде берілген педагогикалық процестің жеке буындарын бір бүтінге қосуға мүмкіндік беретін гиперсілтемелер жүйесін пайдаланады. Сонымен, сканерленген сабақ жоспарында, жеке кезеңде сіз осы қызмет түрінің тиімділігі туралы пікірлері бар бейнені кірістіре аласыз. Басқа гиперсілтеме сабақ қадамын студент жұмысының үлгілеріне байланыстыра алады.

1 Электронное портфолио Поиск	Q. г. Актобе					инструкции	(Kas) (Pyc) (Eng)
	Регистрация педагога						
	Регистрационные данные Фамилия	Имя		Отчество			
	ФИО в дательном падеже (кому)				_		
	ФИО в дательном падеже на казахском языке (кімге)						
	Электронная почта	Пароль		Повторите пароль			
	Персональные данные Дата рождения	Телефон		ваше фото			
	ИИН		Пол		•		
	Текущее место работы Организация				~		
	Основная должность в школе	~	Дата трудоустройства				
	Языки преподавания						
	Я подтверждаю сесе согласне на обработку персональных дажных Введите текст с картинки				-		
	118 Input sybmols from Image						
	ПОДТВЕРЖДАЮ						

Eportfolio.kz порталындағы тіркеу терезесі 4-суретте көрсетілді.

Сурет 4 – Eportfolio.kz сайтындағы тіркеу терезесі

ЭП жасау материалдардың саны мен әртүрлілігіне байланысты әрқашан өте қиын, сондықтан ол техникалық дағдыларды қажет етеді. Дегенмен, электрондық портфолионың сапасы контент мәселелерін мұқият шешуге және контентті талдау нәтижелеріне байланысты. Рефлексия кәсіби ЭП құрудың негізгі құрамдас бөлігі болып табылады, бұл бағалаушыларға ақпаратты бағалау процесінде жасалған қорытындыларды көруге мүмкіндік береді. Осылайша, портфолио болашақ мұғалімдердің кәсіби дайындығын бағалаудың және жұмыс істейтін мұғалімдерді аттестациялаудың негізгі құралына айналады.

Білім беруді ақпараттандыру жағдайында педагог мамандардың біліктілігін көтеру – бүгінгі күннің негізгі міндеттерінің біріне айналып отыр.

Білім беруді ақпараттандыру жағдайында педагог мамандардың ақпараттық сауаттылығын, ақпараттық мәдениетін және ақпараттық құзырлығы сияқты қабілеттіліктерді қалыптастыру бүгінгі күннің өзекті мәселесіне айналып отыр. Қоғамды ақпараттандыру жағдайында білім беру қызметкерлерінің құзыреттілігін, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану саласы бойынша көтеру негізгі міндеттердің бірі. Сол себепті ақпарат алмасу құралының бірі – электронды портфолио.

Электрондық портфолио (сонымен бірге цифрлы портфолио, желілік портфолио, электронды портфолио, электронды фолио, немесее Folio) электронды дәлелдемелердің электронды жиынтығы болып табылады. Мұндай электронды дәлелдемелерге мәтін, электронды файлдар, кескіндер, мультимедиа, блог жазбалар және сілтемелер жатады. Электронды портфолио – бұл пайдаланушының қабілеттерін көрсету және өзін-өзі көрсетуге арналған платформалар. Егер олар желіде болса, пайдаланушылар оларды уақыт өте келе динамикалық түрде қолдана алады.

Электрондық портфолионы жетістікке жетудің нақты дәлелі болып табылатын оқу жазбасының түрі ретінде қарастыруға болады. Оқу жазбалары оқу жоспары, жеке адамдар, командалар, мүдделі қоғамдастықтар және ұйымдар оқытуды басқару үшін пайдаланады.

Дәстүрлі электронды портфолио – білім алушылардың өздері туралы рефлексиясын жеңілдетеді, бұл оқыту стратегиялары мен қажеттіліктері туралы көбірек хабардар етуге әкеледі. Салыстырмалы зерттеу бойынша М. Ван Весель және А.Проп қағаз негізіндегі портфолио мен электронды портфолионың айырмашылығы электронды портфолио көбірек қолданылуы мүмкін деп болжайды.

Электронды портфолионың үш негізгі түрі бар, дегенмен оларды әртүрлі терминдерді қолдану арқылы атауға да болады: дамытушылық (мысалы, жұмыс); бағалау; витрина.

Дамытушы электронды портфолио – белгілі бір уақыт аралығында шеберліктің жоғарылауын көрсете алады, мәселен, рубрикалар. Негізгі мақсаты – білім алушы пен оқытушы арасындағы байланыс кеңістігін қамтамасыз ету.

Бағалау портфолиосы – белгілі бір салада немесе ауданда шеберлік пен біліктілікті көрсетеді.

Витриналар портфолиосы – белгілі бір бағыттағы жұлдызды жұмыстарды көрсетеді, оны жұмыс берушілерге жұмысқа орналасу үшін әдетте көрсетеді. Ол жұмысқа орналасу үшін қолданылған кезде оны кейде мансап портфолиосы деп те атайды.

Электронды портфолионың көпшілігі гибридті портфолио құруға арналған үш негізгі типтен тұрады. Бүгінгі таңда электронды портфолио танымал түрлері:

- 1) Мектептер.
- 2) Жоғары білім.
- 3) Үздіксіз біліктілікті арттыру.
- 4) Жұмыс туралы өтініштер/кәсіби жарнамалар.
- 5) Терапия топтары.
- 6) Бағалау.
- 7) Аккредиттеу.
- 8) Алдыңғы оқуды тану (RPL).

Білім беруде электронды портфолио – бұл білім алушылардың жұмысын ұйымдастыруға, мұрағаттауға және бейнелеуге мүмкіндік беру арқылы оқуды ілгерілете алатын жұмысының жиынтығы. Электрондық формат нұсқаушыға Интернет, CD-ROM, DVD немесе zip диск арқылы студенттер портфолиосын бағалауға мүмкіндік береді.

Электронды портфолио – қағазға негізделген портфолионың танымал баламасына айналды, өйткені олар асинхронды түрде қарау, пікір алмасу және кері байланыс беру мүмкіндігін ұсынады. Сонымен қатар, білім алушылар электронды портфолионы құру тәжірибесін мағыналы ететін өз жұмыстары туралы рефлексия жасай алады. Білім алушының электронды портфолиосы болашақ жұмыс берушімен бөлісуі яғни бағдарламаның немесе курстың белгілі бір оқу нәтижелерінің жетістіктерін тіркеу үшін пайдалануы мүмкін.

Электронды портфолионы пайдалану көбінесе білім беру бөлімдері бар курстарда жиі кездеседі. Көптеген педагогтерден сертификаттау немесе лицензия алу үшін қажетті құзыреттіліктерді көрсету үшін электронды портфолио құрастыруды сұрайды. Студенттік электронды портфолио коммуникация, математика, бизнес, және сәулет сияқты басқа мамандықтарда көбірек қолданылуда. Білім беруде электронды портфолио алты негізгі функцияны атқарады:

- Құжаттарды білу және оқу;
- Бағдарлама шеңберінде жазуды және қадағалауды;
- Білім беру бағдарламаларын жоспарлау;
- Өнімділікті бағалау және бақылау;
- Курсты бағалау;
- Жұмыс табу.

Электронды портфолио – білім алушылардың ақпараттықкоммуникациялық құзыреттілігін қалыптастыру құралы:

1) Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды енгізу бойынша ерекше идеялар мен педагогикалық жетістіктерді айқындау және тарату;

- 2) Мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігін арттыру;
- 3) Педагогтардың шығармашылық ізденістерін ынталандыру.
- 4) Электронды портфолионы құрудың негізгі принциптері:
- 5) Жүйелілік;
- 6) Мәліметтердің нақтылығы мен ауқымдылығы;
- 7) Ақпараттың объективтілігі;
- 8) Көрнекілік.

Жалпы, электронды портфолио сын тұрғысынан ойлауға ықпал етеді және технологиялық сауаттылықты дамытуға қолдау көрсетеді. Оқытушылар оқыту мен оқуды ілгерілету үшін әріптестерімен бөлісуге болатын курстық немесе пәндік жобаларды жазу үшін факультетте электронды портфолионы қолданады. Электронды портфолио мансап жетістіктерін көрсету үшін қолданылады. Мұнда әр түрлі файлдарды қосуға болады, оларды белгілеу және басқа жұмыстар білім алушы үшін де, оқытушы үшін де оңай.

Электронды портфолио Стривенстің пікірінше, тәуелсіз және автономды ойлау жүйесін дамытуға көмектеседі. Бұл көп жағдайда, адамдар өздерінің ұжымдық жұмыстарына назар аударып, оны қалай бейнелейтінін және шығармашыл жеке тұлға ретінде олар туралы не айтатындығын ойластыруы керек. Одан кейін жеке тұлға олардың оқуына және өзінің біліктілігін қай жерде көрсететініне жауап береді. Адамдар сонымен бірге алған білімдері туралы және болашақта қалай құрып, жақсартуды жоспарлап отырғаны туралы ойлануға мәжбүр. Бұл адамдарға сыни тұрғыдан жақсы ойлауға көмектеседі және олардың жазушылық және мультимедиалық дағдыларын дамытуға көмектеседі. Бүгінде көптеген студенттер Facebook, Twitter және мессенджерлер сияқты мультимедиаларды қолданады – олардың барлығы бейресми параметрлер.

Электронды портфолио, керісінше, студенттердің вебтің қалай жұмыс істейтіні туралы білімдерін де, өздері жеткізгісі келетін хабарламаны да қолдануы керек формальды білу жағдайы болып табылады. Осы тұрғыдан алғанда, егер студенттерге электронды портфолионы дұрыс қолдануды үйретпесе, кейде интернетті қолдануы мен жайлылығы кедергі болуы мүмкін.

Казіргі уақытта көптеген университеттер мен мектептер білім алушылардың электронды портфолио жайлы тәжірибесін жинақтап, оларды мүмкіндігінше қолдана алатындай етіп жұмыс жасауда. Мысалы, Мичиган сияқты жерлерде білім алушылар электронды портфолиосын ұсынғаны үшін МСОАТТ (Мичиган сертификатын оқыту технологиясындағы керемет жетістіктері) ала алады, бұл сыныпта технологияны қолданудың дәлелі болып табылады. Бұл консорциум – Мичиган жас мамандарын даярлауға технологияларды енгізу бойынша көшбасшылардың біріне айналдыруға бағытталған ұйым. Ал, басқа мақсаттар бойынша, кейбір электронды портфолио бағдарламалары әртүрлі деңгейдегі аудиторияға қол жеткізуге сондықтан мүмкіндік береді, бірдей портфолио бірнеше мақсатта пайдаланылуы мүмкін. Андерсонның пікірі бойынша, электронды портфолио вирустық сипатқа ие бола алады және оны Интернеттегі көптеген адамдар оңай көре алады.

Электронды портфолионың құрылымына қойылатын талаптар:

1) білім алушылардың портфолионы жинақтауда педагогикалық заңдылықтарына сәйкестігі;

2) портфолионың түсінігі мен оның пайдалану ауқымы қарастырылады;

3) білім алушылардың ақпараттық және коммуникативтік технологияларды игеру жөніндегі дайындығының деңгейі қаралады;

4) электронды портфолионың эволюциялық даму идеясының қолданылуы;

Электронды порфолионы жинақтауда қажетті құжаттар:

Құжаттар портфолиосы – жеке білімдік деңгейдің сертификатталған портфелі. Осы компонентке тиісті талап – құжаттың сенімділігі. Сертификаттар, мақтау қағаздары, дипломдар ережеге сай толтырылады, яғни жауапты адамның қолы және ұйымның мөрі жинақталады. Осы құжаттардың барлығын компьютерде теріліп, белгілі бір файлға жинақталып жазылады.

Өзіндік жұмыс портфолиосы – білім алушының шығармашылық, ізденістік, жобалық жұмыстарының жинақталуы, сонымен қатар білім алу мен шығармашылық кезеңдеріндегі бағыттары, ғылыми конференциялар мен конкурстардағы, жеке курстардан білім алғандығы жөніндегі мәліметтер қамтылады. Электронды портфолионың бұл түрі қағаздық портфолионың түрінен ешқандай айырмашылығы жоқ. Қағаз жүзіндегі кез-келген құжатты жеңіл түрде электронды түрге ауыстыруға болады. Егер, портфолио жұмыстары мәтіннен тұратын болса, оны сканерлеу арқылы компьютерге енгізу оңай жүргізіледі. Егер жұмыста кескіндер мен суреттер болса сканерлеуге болады немесе цифрлық камераға түсіріп алуға да болады.

Университеттің басқа да құжаттары (қолеңбек жұмыстары, жобалар, шығармашылық жұмыстар) өзіне тиісті көрсеткіштерімен жазылады. Оларды электронды түрге аудару өте оңай.

Шығармашылық жұмыстың көрсеткішінің электронды құжатын интернет сайтына енгізу жеңіл жүргізіледі. Шығармашылық жұмыстардың оқылуы, бағалануы, теңестірілуі оңай болуы үшін көрсеткіштің біркескінді құрылымы көрсетілуі тиіс. Бұл талап акпараттык жүйені құру технологиясының негізі болып табылады.

Пікірлер портфолиосы – білім алушының жеткен жетістіктері, оқудағы және оқудан тыс кезеңдердегі жеткен жетістіктері, резюме, сонымен қатар білім алушыға оқытушының, ата-анасының және жұмыс берушінің пікірлері жинақталады.

Құжаттарды аудару техникасын қарастыра келе, пікірлер портфолиосының құрылымында ешқандай өзгешелікті кездестірмейміз. Тек қандай пікірлерге қол қойылуы тиіс немесе қол қойылмауы тиіс жағдайы қарастырылады.

Электронды портфолио көп жағдайда веб портфолио түрінде кездеседі. Ал қарапайым интерфейсте жұмыс жасауға болатын AutoPlay бағдарламасы арқылы оқытушыларға, білім алушыға және т.б. қызметкерлерге оңай түрде электронды портфолио жасауға болады.

3. AutoPlay Media Studio бағдарламасының мүмкіндіктері

AutoPlay Media Studio – бұл дискінің автоматты түрде жүктелуін жасайтын бағдарлама. Бұл AutoPlay Media Studio бағдарламасының жалпы мүмкіндіктерінің бірі болып табылады. Бұл бағдарлама арқылы электронды оқулық, портфолио, CD/DVD визиткаларын, презентациялар, қарапайым фотоальбом, ойындар, электронды жоғары сападағы бейнефайлдар, қарапайым дыбыстық және бейнелік ойнатқыштар жасауға болады. Осының барлығын арнайы бағдарламашының білімінсіз-ақ жасауға болады. Ал С++, Java, Visual Basic бағдарламаларының мүмкіндіктері арқылы жұмыс нәтижесі жоғарлай түседі. AutoPlay Media Studio бағдарламасының құрал- саймандар тақтасында объектілермен қарапайым және жеңіл жұмысы жасауға арналған элементтер орналасқан. Бұл бағдараланың құрал-саймандар тақтасында бейнелермен, бейнефильмдермен және дыбыстармен жұмыс жасауға араналған батырмаларда бар.

AutoPlay Media Studio бағдарламасын компьютерге орнату үшін қойылатын талаптар:

1) Компьютердін амалдық жүйесі Windows 2000, Windows XP, Windows Vista, Windows 7 және одан жаңа;

- 2) Процессоры Pentium 4 және одан да жаңа;
- 3) Оперативті жады көлемі кемінде 256 МБ;
- 4) Экран кеңейтілімі кемінде 1024х768;
- 5) Түс тереңдігі 16 бит және одан да жоғары;
- 6) Қатқыл дискідегі бос орын кемінде 100 МБ;

7) Тінтуір;

- 8) DirectX 7 және одан да жаңа нұсқасы;
- 9) Internet Explorer 4.0 және одан да жаңа нұсқасы;
- 10) Adobe Flash Player 8 және одан да жаңа нұсқасы;
- 11) Adobe Reader 8 және одан да жаңа нұсқасы болуы тиіс.

AutoPlay Media Studio бағдарламасының мүмкіндіктері орнату барысында плагиндарға да қатысы болады (5-сурет).

Cypeт 5 – AutoPlay Media Studio бағдарламасының терезесі

AutoPlay бағдарламасымен жұмыс

Багдарламаны орнату әрекеті: орнату (autoplay-media-studio-trial.exe) белгішесінде тінтуірдің сол жағын екі рет шерту (6-сурет).

Сурет 6 – Бағдарламаны орнату әрекеті

Ашылған орнатут ерезесіндегі **Next** батырмасынбасаотырып, бағдарламаны орнату.

• Бағдарламаға орыс тілін орнату белгішесінде тінтуірдің сол жағын екі рет шерту.

«Далее» батырмасына баса отырып, Обзор – С:/Program Files\AutoPlay Media Studio 8 Trial эрекетін орындай отырып, бағдарламаны орнату (7-сурет).

Сурет 7 – Бағдарламаны ашу

Пуск – Все программы - Indigo Rose Corporation - AutoPlay Media Studio 8 Trial - AutoPlay Media Studio 8 Trial эрекеттерін орындай отырып, бағдарламаны ашу.

AutoPlay бағдарламасының мәзір жолағы

Мәзір жолағында төмендегідей батырмалар орналасқан:

1) Файл.

- 2) Редакторлау.
- 3) Түзету.

4) Бет.

- 5) Диалог.
- 6) Объект.
- 7) Жоба.
- 8) Публикация.
- 9) Typ.
- 10) Құралдар.
- 11) Көмек.

Файл мәзірі. Сақтау қатарын, жаңа жоба құру мен сақталған жобаны ашу. Жобаның файлы ретінде (*.АРТ) және жоба мұрағаты (*.АРZ) қолдануға болады.

Жобаны сақтау барысында шаблон үлгісінде автордың атын, кері байланысты, сонымен қатар веб сайтты енгізуге болады. Мұрағат үлгісінде сақтау қосымша көшірмені пайдалану мақсатында қолданылады (8-сурет).

Сурет 8 – Бағдарламаны ашу

Aшу әрекеті арқылы сақталған жобаны және мұрағат файлы мен жобаны ашады.

Жаңа жоба құру үлгілердің біреуін таңдау мен жаңадан құру мүмкіндігін береді.

Түзету мәзірі әдеттегідей батырмаларды қамтиды: қиып алу, қою, көшіру т.с.с. Бұл менюде бағдарламаны реттеу орналасқан.

Бет мәзірінде бетті құру, бетті жою, беттің атын өзгерту мен көшірмесін жасау әрекеттерін қамтиды. Көшірмелеу барысында жобадағы беттердің көшірмесін жасап қоюға болады. Элементтерді, фонды қоюға болады (9-сурет).

Түр мәзірінде құралдар тақтасын қосуып, өшіруге болады, торды қосу, торға бекіту, қосымша құралдарды қоюға болады (10, 11-суреттер).

 Other Patientities (Labeling)
 Colored and Colore

Сурет 9-Құралдар тақтасы

Сурет 10 - AutoPlay бағдарламасында электронды портфолио жасау

Industry Redents	100			- 63		
South States and States	Concession of the local division of the loca	1.00	Characterization in the second			
	and the second s		<u> </u>		Сво <u>й</u> ства	Ctrl+Shift+Er
The second se	and the second second		22			Ctri
	and the second s				Кнопка	Ctrl
Mark Parjan	A province to	disasting.	Automat Marks, Basic		Изображение	Ctr
					Параграф	Ctr
A CONTRACTOR OF A CONTRACTOR O					Burne	
		and a second	and the second second		OuickTime	cu
States and the					🖉 Флеш	Ctr
	1				🔜 <u>С</u> лайдшоу	Ctr
And provide the provide the first start	And an an interaction of the second sec	E contraction	CO Frankrass Card -	100 C	▶ P <u>D</u> F	
					🥭 <u>W</u> eb	Ctrl
					🛄 хКнопка	
There is a second second second					CheckBox	Ctrl+Shift
Allowed Street S					РадиоКнопка	Ctrl+Shift
Compare the second second second	2002				Выпалающений список	Ctrl+Shift
					Окно прокрутки	Ctrl+Shift
		200	I Course I Francisco		Леперо	Ctrl+Shift
Настройки Страница	าหั					
Имя:	Or	писание:			•	
Page1						
Kalouwah la opena:						
Ключивые слова.						
Фон				=		
🔘 Один цвет						
🔘 Градиент						
• Изображение						
Файл:						
				sop		
	стить 💿 Фактичеси	кий размер Цвет	гфона:			
💿 По странице 🛛 🔘 Замос						
По странице						
По странице Замос Перенос						
По странице Замос Перенос Фон со страницы: None	• Объек	сты со страницы::	None -			
По странице Замос Перенос Фон со страницы: None Переход	• Объек	сты со страницы::	None -			
По странице Замос Перенос Фон со страницы: None Переход Эффек None	• Объек	сты со страницы::	None 👻			
 По странице Замос Перенос Фон со страницы: None Переход Эффек None 	Объек	кты со страницы:: астройки	None 🔻			
 По странице Замос Перенос Фон со страницы: None Эффек None 	• Объек	кты со страницы:: астройки	None 🔻			

Сурет-11 «Create a New Project» әрекетін таңдау

Көрсетілген үлгілердің ішінен ұнағанын таңдап «ОК» батырмасына шерту.

Жұмыс аймағында тінтуірдің оң жағын бір реет шертіп, «Свойства (сипаттама)» әрекетін таңдау

«Сипаттама» терезесіндегі «Обзор» белгішесіне басып, ашылған терезеден суреттің орналасқан орнынан суретті таңдап, «ОК» батырмасын басу.

Фон суреті қойылған соң, жаңа сурет белгішесіне басып, фото не басқа объектіні қоюға болады.

Әр объектіні баса отырып, жобаға енгізуге оларды (сурет, батырма, әуен, анимациялы бейне (Flesh):

Бағдарлама қазақ әріптерін қабылдамағандықтан батырмаларды Button Shop бағдарламасында жасалынады. Сонымен қатар, Photoshop бағдарламасын пайдалануға болады (12-сурет).

Cypet 12 - Button Shop бағдарламасын таңдау

Енгізілген объектіге *гиперсілтеме* (гиперссылка) яғни келесі бетке өту мүмкіндігін орнату үшін, сол объектіде тінтуірдің оң жағын бір рет шертіп, ашылған терезеден Сипаттама (свойства) әрекетіне шерту. Ашылған сипаттама терезесінде *Быстрое Действие* бөлімінде келесі әрекеттер тізбегін орындау (13-сурет).

	ки 🖷 Быстрое Действие 🗦 Сценарий	
When Object is Clicked		
Выбор действия		
Show Page	 Узнать больше об этом действ 	ии
Свойства		
Страница для показа:		
Специальная Страница	-	
Имя страницы:		
титул	-	

Сурет 13 – «Сипаттама (свойства)» батырмасын шерту

Қандай да бер бетке өту үшін Выбор действие – Show Page, Страница для показа – Специальная страница, Имя страница – беттің атын көрсету.

Қандай да бір құжатты ашу үшін Выбор действие – Open Document, Документ для открытие – «Обзор» белгішесіне басып, ашылған терезеден құжаттың орналасқан орнынан құжатты таңдап, «ОК » батырмасын басу (14-сурет).

Image Properties: Image1		×
🥢 Настройки 🚿 Настройки 🖶 Быстрое Действие 戻 Сценарий		
When Object is Clicked		
Выбор действия		
Open Document Узнать больше об этом действии		
Свойства Документ для открытия:		
😡 063op		
Метод запуска		
Норма Пинимальный Максимальный		
🔲 Выйти после завершения действия		
ОК Отме	ена Спр	равка

Сурет 14 – «Обзор» батырмасын басу

Word мәтіндік редакторындағы құжаттарды PDF форматында сақтап алу керек. Жаңа бетті құру үшін *Бет – Қосу (Страница - Добавить)* әрекетін орындау арқылы жүзеге асырылады (15-сурет).

к 1 2 3 4 5 6 7	11 12 13 21 22 23 24 25 26 27 31 32 41 42 43 44 45
100	
	PDF Object: AutoPlay\Doce\nxryn pa6 pdf
	This object does not show a preview at design time.
Жұмыс бағдарламасы	
Ашық сабақтар	
Particip Constraints	
Әдістемелік құралдар	
Мультимедиялык кұралдар	
семинар, конференциялар	
	1

Сурет 15 – «Жаңа бетті қосу» батырмасын басу

Жұмыс арасында жобаның жасалу нәтижесін көру

AutoPlay бағдарламасында портфолионы жасап болған соң сақтау үлгісі төмендегідей үлгіде орындалады:

Публикация – Создать (немесе F7 пернесін басу)+ «Далее»батырмасына шерту(16-сурет).

😵 Предупреждение 📃 🎫
Настройте в Вашем проекте "Требуемые Настройки Уровня Пользовательскиз Привелегий" конфигурировано в "Kak invoker."
Если Ваше приложение будет выполняться в Windows Vista или позже и нужен будет доступ к реестру или к системным файлам, то настройка должна быть изменена на "Требовать Администратора."
Вы можете найти эту настройку, выбрав Проект > Настройки меню и выбрав вкладку "Расширенные".
Для получения более подробной информации о приложениях
Больше информации Далее Отменить
🔲 Больше не показывать это сообщение

Сурет 16 – «Далее» батырмасына шерту

Бірден дискіге жазу үшін «Записать на CD/DVD/Blu-Ray»К 16 компьютер жадына сақтау үшін «Записать в папку на жестком диске» әрекетін таңдау (17, 18 -суреттер).

Сурет 17 – «Next» батырмасын шерту

Сурет 18 – «Жазу» батырмасына шерту

«Имя файла» бөлімінде Autorun.exe атын өзгертуге болады, бірақ өзгерту барысында .exe кеңейтілімін міндетті түрде жазу керек. Папка вывода бөлімінде сақталатын қалтаны айдаланушының қалауымен қоюға болады «Обзор» батырмасына басып, қалтаны таңдау немесе өзгертілмеген жағдайда: C:\Documents and Settings\Admin\Mou документы\AutoPlay Media Studio 8\Output\ Электронное портфолио қалтасына сақталады.

«Build» батырмасына басып, жұмыстың толық сақталып болуын күту, болғаннан соң «**Close»** батырмасына шерту.

Ашылған қалтада «**autorun.exe**» батырмасына басып, электронды портфолионы көруге болады. AutoPlay Media Studio 8 Trial бағдарламасынына анықтамалық көмек (аударма), (19-сурет).

Сурет 19 – Электронды портфолионы ашу

Құрастырылған портфолио әрбір оқытушының шығармашылық қабілетін дамытады, сонымен қатар өзінің кәсіби деңгейде қалыптасуын шыңдайды.